

Виходити у Львові
що дні (кром'я неділь і
гр. кат. свята) о 5-й го-
дині по полуночі.

Адміністрація і
Експедиція підъ ч. 8
улиця Чарнецького.

Редакція підъ ч. 3
улиця Жуліанського.

Письма приймаються
лише франковани.

Рекламації неопе-
чатані вільний відъ порта.
Рукописи не звертаються.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Ч. 65.

Четверть 21 Марта (2) Цвітня 1891.

Рікъ I.

Львівъ, дня 1 Цвітня 1891.

За тиждень вже збере ся рада державна на перше засіданє нової сесії а за кілька днівъ въберуть ся до Вѣдня и рускій послы. На нихъ то звертаються ся тепер очі цѣлого краю, всѣхъ єго жителівъ. Одній провадять ихъ въ дорогу до столицѣ держави въ одушевленемъ и повною надією, другій въ скептичними сумнівами, іншій въ гнівомъ и лукавою завистю, а ще іншій въ небезинтересною цѣкавостю. Трудна буде дѣйстно задача рускихъ пословъ у Вѣдни, тымъ больше, що по вступленю народнихъ рускихъ репрезентантовъ соймовихъ на нову и певно практичнішу дорогу та по переведеню новихъ въборовъ до рады державної Русини самій не мало утруднили ихъ становище, бо ото замѣсть въ повнимъ довѣріемъ вѣдносяться до своїхъ репрезентантовъ народнихъ и солідарно та однодушно підпираючи нову акцію, самі стали вносити въ ню розладъ. Не дивуємося тымъ деструктивнимъ елементамъ, що въ давній давна шукали собѣ чужихъ богобівъ, що погорджали власнимъ народомъ и встъдалисѧ єго рідної мови; не дивуємося тымъ людемъ, котрій думаютъ, що шумними а пустими фразами и далеко сягаючими теоріями, а не реальнимъ трудомъ, числячимъ ся въ фактами и обставинами та оперуючими певними даными вносить ся поступъ въ народъ: але дивуємо ся той роз-

важнійшої и огляднійшої части нашої суспільноти, котра въ разу далась була збити въ трохи всякимъ ложно и хитро розсъвітнимъ вѣстямъ. Правда, що оно стало тепер трохи інакше, але все таки умы ще не зовсімъ успокоили ся и не зовсімъ ще запанувавши спокойний и тверезий поглядъ на рѣчи. Атже ще не давно підносились въ найповажнійшихъ кругахъ голоси: мы не выбрали толькі пословъ, колько бы намъ належало ся; не маємо певности, чи выбрани послы схотять солідарно поступати и якъ будуть вѣдносяти ся до польської репрезентації нашого краю въ радѣ державної и т. п. Знайшлисѧ навѣть люди, котрій просто каменемъ кинули на новыхъ репрезентантовъ єдино лишь для того, що они вишились въ выбору мѣжъ іншимъ и на підставѣ той гадки, котра наслузувала и наказує шукати зближення, порозуміння и згоды въ другимъ братнимъ намъ народомъ въ краю. Не хочемо тутъ нагадувати тихъ інвективъ, якій може найбільше посыпалисѧ по сїй причинѣ на новыхъ репрезентантовъ руского народу, се на нѣчо не придасть ся; але на одно хочемо звернути увагу: числьмъ ся завсідь єзъ нашими силами, въ даними фактами и обставинами. Народъ рускій вибрає собѣ толькі репрезентантовъ, колько середъ даныхъ обставинъ бувъ въ силѣ вибрati а вибрає такихъ, якихъ мੋгъ вибрati, и певно що не найбільшихъ, а людей, котримъ може смѣло повѣрити свою найближшу судьбу и котрій бу-

дуть єго достойно репрезентувати въ радѣ державної. Що же до солідарностi нашихъ пословъ и ихъ поступовання супротивъ другої репрезентації нашого краю, то мусимо отъ що сказати: нема певно и двохъ людей, котрій бы точно були одної и тої самої гадки, але скоро знайде ся спільна засада, а така прецѣ знайшла ся, бо на нїй вже и выборы переводилися, то не лише мѣжъ самими рускими послами буде солідарність, але и ихъ вѣдносять до польської репрезентації повинно бути, а вѣримо що и буде таке, якє заинавгурували народно рускій репрезентант въ соймѣ и якє сеть пожадане для другої сторони та лежить не лише въ интересѣ краю и держави, але и въ интересѣ самихъ же Русиновъ.

Нашимъ же обовязкомъ наї буде підпірати нашу репрезентацію всѣми силами, помагати їй, и самимъ довершати розпочате дѣло; не кидати їй колодъ підъ ноги розсъванемъ выдуманихъ и схопленыхъ въ воздуха вѣстей; не дразнити нѣкого, не кидати кость незгоды мѣжъ оба братні пароды, не розединяти синовівъ одної матери, не шукати чужихъ богобівъ, але держатись крѣпко свого народу, краю и держави, та гоїти болючі раны а въ вѣрѣ, надїї та любови християнської працювати надъ піддигненемъ нашого дуже підупавшого народу та старатись всѣми силами о єго просвѣту и польпшене єго стану економічного. Тими дорогами дойдемо чейскоріє до цѣли. Въ тоймъ дусѣ буде и наша часопись по змозѣ и силамъ

ДОВГІЙ ВѢКЪ.

„Важко жити на свѣтѣ, а хочеть ся жити“, сказавъ Шевченко, и оно дѣйстно такъ. Хочь и якъ неразъ горко нарѣкають люде на свое житя, то все таки, скоро лишь трохи що у нихъ заболить а имъ здає ся, що то вже смерть заглядає имъ въ очи, ради бы то жите, хочь бы и якъ нуждене оно було, о сколько лишь можуть, якъ найбільше продовжити. И найбільшому жаль умирati; а чого жъ тутъ дивовати ся тому, що той, кому добре веде ся на свѣтѣ, хотѣвъ бы якъ найдовше пожити?

Чоловѣкъ знає, що мусить умирati, лишь не знає, коли Господь покличе єго до себе, и тому то хотѣвъ бы, ба и старає ся, той речинець якъ найдальше вѣдъ себе вѣдсунути и ему здає ся, що то навѣть въ єго силѣ. Іще и тогды, коли комусь прішло ся умерти, то той, що по нѣмъ остали ся, не хотять въ томъ видѣти конечностi, котрій кождий зъ насъ мусить піддати ся, але заразъ шукають всѣхъ причинъ и кажуть: коби не сесе, або не тово, то небощикъ бувъ бы живъ.

Та дарма, конця нашого житя годъ вѣдсунути, але зближити єго можна, и въ томъ що єла штука, щоби єго якъ найменше зближати. Звичайно однакожъ думають люде, що можна свїтъ продовжити и шукають на то всѣ-

лякихъ способівъ, всѣлякихъ лѣківъ. Зъ вѣдса то походить, що люде, коли вже не можуть штучно свого житя продовжити, то бодай желають собѣ взаимно довгого вѣку прожити. При першої лѣпшої нагодѣ, коли хочемо комусь висказати нашу найбільшу вдяку, то кажемо: дай вамъ Господи ще сто лѣтъ прожити! Зъ вѣдса то такожъ походить, що вѣдъ найдавнійшихъ часобъ ажъ до нинѣ були таки люде, що величали ся тымъ, що они нѣбъ то знають якійсь тайний лѣкъ, котримъ можна жите продовжити. За такій лѣкъ уважають ся и уважає ся ще до нинѣ н. пр. сокъ зъ дуба, наисильнійшої въ нашихъ сторонахъ деревини; за такій самий лѣкъ уважано такожъ въ давніхъ часахъ и горївку, и тому то называє ся она ще до нинѣ „оковита“, слово зроблене зъ латинського aqua vitaе, вода житя, хочь нинѣ горївка скоріє хиба вѣкъ екорочує, якъ продовжка.

Въ декотрихъ сторонахъ у насъ на Руси, примѣромъ на Волини, зрываюти на весну въ мартѣ и цвітні дубові пупїнки, зъ котрихъ мають добувати ся листки, и наливають ихъ горївкою. Горївка така, коли постоїть довго, набере червоно брунатної барви и перефільтрована черезъ бібулу, єсть добрымъ напыткомъ, котрій нѣбъ то такожъ має ту силу, що продовжка вѣкъ чоловѣкови. Въ давніхъ часахъ уважалась велика гадь за таке средство, що продовжка вѣкъ чоловѣкови. Кровь зъ змія, або мясо зъ вужа, — казали давнійше, — має напевно таку силу. Такъ розказує Пліній, що

люде на Атонській горї жили по 140 лѣтъ а то лише для того, що єли мясо зъ вужа. Розуміє ся, що ту охоту людску продовжити собѣ жите використували и до іннѣ ще використують всѣлякі захорї, ворожбити та шарлатаны. Такъ появивъ ся бувъ н. пр. при конці тамтого століття у Франції якієсь графъ Сен-Жерменъ, котрій говоривъ, що вонъ жие вже 380 лѣтъ и має такій лѣкъ, що може нимъ зъ сїмдесятилѣтної баби зробити молоду дѣвчину. Ну, и знайшли ся такі люди, котрій тому повѣрили. Нинѣ такихъ дурисвѣтівъ вже мало, хиба ще може мѣжъ темнимъ народомъ, але и тутъ вже майже нѣхто не хоче имъ вѣрити.

Але єсть богато людей на свѣтѣ, котрій и безъ всякого чудесного лѣку жиуть дуже довго, по сто и больше лѣтъ. Кажуть, що давніми часами люде жили довше якъ нинѣ, и то трохи може и правда; толькожъ не треба думати, що то вже все була правда, що про давній часи розказується. Въ індійскихъ, особливо жъ въ будгастичныхъ казахъ, розказується н. пр., що давній індійський король жили не то по сто або по тисячу, але навѣть по кілька-нацять міліонівъ лѣтъ. Въ тихъ казахъ числиться ся часъ на „кальп“ або „вѣки свѣта“; найменша кальпа має шіснадцять і п'ять міліонівъ лѣтъ, а пайбільша міліядръ і 344 міліонівъ (1344 міліонівъ). Кажуть отже, що були королі, котрій жили по кілька такихъ кальпъ, значить ся по кілька-нацять міліонівъ, и мали по кілька тисячевъ синівъ.

Предплата у Львовѣ
въ Адміністрації „Газеты
Львівської“ и въ ц. к. Староствахъ на провінції:
на цѣлый рокъ 2 ар. 40 к.
на півъ року . 1 ар. 20 к.
на четверть року . . . 60 к.
мѣсячно . . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.
Зъ поштовою пере-
сылкою:
на цѣлый рокъ 5 ар. 40 к.
на півъ року . 2 ар. 70 к.
на четверть року 1 ар. 35 к.
мѣсячно . . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

дѣлать и причинять для загального добра народу, для котрого предназначена, для краю и державы.

Ще про атентатъ въ Софії.

По тѣмъ, что дня 27 марта стало ся въ Софії, приходить мимо волѣ на гадку про выкрытие вже давнѣйше якогось заговору противъ кн. Фердинанда, въ котрому головну ролю мавъ грати звѣстный вже зъ давнѣйшихъ заговорбъ Бендеревъ, котрый мавъ потайкомъ выѣхати зъ Россіи до Румуніи а нинѣ перебуває десь на сербско-болгарской границѣ. Насуваютъ ся ще и дальшій факты, котрый хочь не стоять въ безпосереднѣй звязи зъ атентатомъ на Белчова, то все таки доказываютъ, что въ Болгаріи дѣлае потайкомъ чаясь рука и что на Балканѣ взагалѣ далеко ще не такъ спокойно, якъ оно на око здає ся. Згадаємо хочь бы про недавну аферу Луцкого и про крохи Россіи въ справѣ якихъ нигілістовъ проживающихъ въ Болгаріи. Нагадаємо такожъ и то, что якъ разъ теперь кончить ся пятилѣтнє генераль-губернаторство болгарскаго князя, затверджене ще за кн. Александра Батенбергскаго, а котре Туреччина мусѣла бы теперь вѣдновляти. Факты тѣ якъ сказано не стоять въ нѣjakой звязи зъ атентатомъ, але все таки вѣсъ зъ нихъ духъ неспокойно и якоись можливой тайной агіації. Атентатъ софійскій есть теперь одною причиною больше для россійской прасы доказувати, что въ Болгаріи нема ладу и вказувати на потребу упорядкованія тамошнѣхъ вѣдносинъ хочь бы навѣть и чужою силою.

Але вериѣмъ до самого атентату. Па мѣсци атентату найдено три револьверы, а оденъ зъ нихъ, котрый купивъ якійсь порядно одягненій мужчина, что говоривъ по грецки, у софійскаго оптика, котрый продає такожъ и зброю. Зъ Софії доносять отжесъ, что того чоловѣка арестовано; есть то якійсь Грекъ, котрый заявилъ, что купивъ дѣйстно револьверъ для свого брата, котрый мешкає на селѣ коло Софії. И того брата арестовано. Кажуть такожъ, что жандармъ, котрый ишовъ за министрами зарубавъ одного зъ напастниковъ шаблею въ плечѣ; теперь же арестовано якогось чоловѣка на сербской границѣ, котрый має дѣйстно рану вѣдь шабль на плечахъ. Коли-бѣ та вѣсть показала ся правдивою, то оденъ зъ виновниковъ бувъ бы вже вѣ рукахъ властей, а вѣдакъ не трудно бы було и другихъ выслѣдити. Показалось бы такожъ, чи атентатъ бувъ вѣ самой рѣчи лишь актомъ мести на Белчова, чи мавъ

значѣніе політичне и бувъ вымѣреный противъ Стамболова. Взагалѣ нѣкто не хоче тому вѣрити, что Белчова убито зъ мести; вѣнъ бувъ загально любленій и не мавъ нѣjakихъ завязытыхъ вороговъ особистыхъ. Скорше можна пропускати, что куля була призначена Стамболову, котрого особа значить нинѣ въ Болгаріи бѣльше, якъ особа самого князя. Лишь той случай, что Стамболовъ ишовъ зъ Белчовомъ и есть навѣть крихту подобный до него, а навѣть мавъ такій самий капелюхъ, якъ Белчовъ, та що въ сумерку трудно було ихъ обохъ вѣдрознити, охоронивъ его вѣдь неминуючою смерти.

Переглядъ політичний.

Перше засѣданіе рады державної вѣдбude ся якъ вже звѣстно дня 9 с. м. о 11 год. передъ полуднемъ. Здається, що і симъ разомъ буде д-ръ Смолька вибраний першимъ президентомъ палаты, а Хлюмецкій, першимъ віцепрезидентомъ. Другимъ віцепрезидентомъ на мѣсце Цайтгамера буде вибраний имовѣрно г-ръ Кінскій.

Дня 7 и 8 цвѣтня малоть зобрати ся на нараду клубъ лѣвицѣ, клубъ Гогенварта и коло польске. Въ клубѣ лѣвицѣ має Пленеръ здати справу зъ своихъ переговоровъ зъ пос. Яворскимъ. Зачувати, що цѣсарь буде дня 11 с. м. принимати у себе репрезентантовъ обохъ палатъ.

Змѣна старо-славянскихъ книгъ церковныхъ въ Боснѣ наробыла була безъ потреби богато шуму. Показує ся, що змѣни въ текстѣ ихъ не зроблено нѣjakої а змѣнено лиши для того, що въ Боснѣ есть богато книгъ церковныхъ завоюванихъ зъ Россіи. Правительство краєве приказало отже посля найлѣпшого давнаго оригіналу печатати новій книги а коректу переводивъ самъ митрополитъ зъ Серавса, Михайловичъ. Оденъ примѣрникъ евангелія переслано екуменському патріарсю въ Константинополі а той высказавъ ся якъ найприхильнѣйше о новомъ виданіи.

Италіянській газеты доносять, що италіянське правительство не збрало ще зовсімъ зносинъ зъ абессинськимъ королемъ Менелікомъ. Вправдѣ ген. Гондоліфі доставъ бувъ приказъ, щоби повѣдомивъ начальниківъ племенъ, що вѣдносини дипломатичні зъ негусомъ зривають ся, але правительство вѣдкликало опосля сей приказъ.

Не мало поживъ собѣ такожъ Мадяръ, Петрапъ Чартанъ, въ Темешварѣ; вѣнъ померъ въ 1727 роцѣ и мавъ тогды якъ разъ 185 лѣтъ. Одна часопись, що виходила въ тѣмъ роцѣ у Вѣдні, помѣстила була задля великої цѣкавості, яку викликувавъ сей старикъ своїмъ небувалимъ вѣкомъ, навѣть его портретъ.

Але пошо далеко шукати, коли і въ нашомъ краю буває богато людей, що доживають глубокої старости. Въ Озерянахъ коло Бучача померъ бувъ въ 1813 роцѣ тамошній священникъ, о. Семенъ Шпотакевичъ, котрый родивъ ся ще 1677 р., отже живъ ажъ 136 лѣтъ. На его могилѣ коло церкви стоить мабуть ще и до нинѣ его памятникъ. Цѣкаве при тѣмъ и то, що покойний Шпотакевичъ бувъ 109 лѣтъ священикомъ на одній мѣсці.

Такихъ примѣрівъ довгого вѣку можна бы дуже богато навести. Коли чуємо про нихъ, то мимо волѣ пытаємо: що робили тѣ люди, що дойшли до такої глубокої старости, і яке було ихъ житї? На то по найбільшої часті трудно вѣдповѣсти. Коби то можна знати, котрый чоловѣкъ, скоро лиши уродити ся, прізначений довго жити, то можна бы слѣдити за его способомъ житї, а тогды може і можна бы вишукати якісь правила, посля котрихъ жиющи, можна дожити глубокої старости; але що то речь неможлива, то треба хиба обмежити ся лиши на то, що знається зъ оповѣданія тихъ людей, або що таки они самі про себе списали.

Зъ дальшихъ вѣстей про атентатъ въ Софії маємо ще до записанія: Сконстатовано, що Каравеловъ єздивъ минувшого тиждня до Джурджева въ Румуніи і тамъ нараджувавъ ся зъ Бендеревомъ, котрый приїхавши зъ Россії, хваливъ ся, що має 100.000 рублівъ на то, щоби убити Стамболова. Каравеловъ сидить ще въ вязниці. Коли довѣдавъ ся, що убійники замѣсть Стамболова убили Белчова і що Стамболовъ здоровъ і живе, мавъ дуже змѣнити ся і сказавъ лишь: „Воля Божа!“ Похоронъ Белчова єдбувъ ся зъ великимъ торжествомъ і дуже величаво. За домовиною поступали мѣжъ іншими кн. Фердинандъ і князь Климентина. На домовинѣ спочивавъ вѣнець вѣдь князя.

Новинки.

— Редакцію нашої часописи обяявъ вѣдь вчера по уступленю о. Луки Бобровича п. Кирило Кахнікевичъ. Всякі письма і кореспонденції просить ся адресувати на имя редактора підъ адресою ул. Жулінського ч. 13 дверь 3 въ партерѣ.

— Вечерокъ въ честь нашихъ поетовъ Шевченка, Шашкевича і Федьковича устроять рускій товариства черновецкій въ недѣлю дня 5 с. м. въ готели молдавській.

— П. Евгеній Гушалевичъ, студентъ вѣденьської консерваторії, ангажованій недавно до карльсбадскаго театру, виступить въ дніяхъ 6 і 9 с. м. у Вѣдні въ великої сали тамошнаго товариства музичнаго і вѣдспіває уривки зъ клісичніхъ оперъ.

— Руску стилендію имени Францъ-Іосифа въ черновецкому університетѣ одержавъ членъ „Союза“ правникъ Кость Цента.

— Головній збори членівъ „Народного Дому“ въ Чернівцяхъ єдбууть ся въ понедѣлокъ дня 6 і. ст. цвѣтня о 3 годинѣ пополудні.

— Нечуваний случай подає черновецька Gaz. Pol-ska. Въ селѣ Бряза, на Буковинѣ впавъ вовкъ въ четверть тамтого тиждня середь бѣлого дні на обойстіе селянина Волівчука і побравъ тримлѣтну его дитину. Отець вхопивъ за пістолія, пустивъ ся за вовкомъ і ставъ стрѣляти, але не вдіявъ нѣчого. Вовкъ ажъ підъ лѣсомъ упустивъ свою добычу і уг҃къ. Дитя єсть въ колъкохъ мѣсцихъ покалѣчене, нема однакъ обавы о его житї. Пригода ся нагадує намъ другу, котрои мы були відомы свѣдкомъ а котра лучила ся 1869 р. въ селѣ Рудникахъ коло Підгасець, але закончила ся ще щасливѣше. Підъ лѣсомъ на горбіку противъ лѣсничѣвки бавивъ ся осинною порою трилѣтній хлопчина батожкомъ на городѣ. Наразі виїгъ вовкъ зъ лѣса і станувъ саме поредь дитиною. Люди побачали то зъ далека і стали кричати, лѣсничій виїгъ заразъ зъ ручицею а хлопчина,

О много вже коротшій вѣкъ людей подає намъ біблія. Въ книгахъ Мойсея, сказано и. пр., що Метусалемъ, сынъ Еноха, живъ 969 лѣтъ. По потопѣ, жили люди ще коротше, бо и. пр. Семови, сынови Ноя, коли вѣнъ померъ, було лиши 600 лѣтъ, а патріархъ Іосифъ, доживъ лиши до 110 лѣтъ, отже до вѣку, до якого ще и нинѣ дехто доживає.

Але і зъ новѣйшихъ часобъ маємо богато доказовъ, що декотрій люде можуть дуже довго жити. Такъ въ одній старій лѣтописи, видалий въ Франкфуртѣ єдь 1617 до 1738 р., розказує ся, що въ Франції коло мѣста Буржъ померъ въ 1710 р. селянинъ Мансаръ, що мавъ 110 лѣтъ; вѣнъ женивъ ся десять разбъ, а послѣдній разъ въ 99 роцѣ зъ вѣсімнайцѧльною дѣвчиною і мавъ ще зъ нею двохъ синобъ.

Въ 1712 р. померъ въ Кутансъ, такожъ въ Франції, швець Николай Петуръ въ 118 р. житї. Вѣнъ мавъ лиши чотири жінки, але все таки дочекавъ ся 191 дѣтей, внуковъ, пра- і праправнуковъ ажъ до семого поколїння. Его батько живъ до 123, а стрій ажъ до 137 лѣтъ.

За часобъ англійского короля Кароля I. (1625—1629) померъ бувъ въ Лондонѣ якійсь чоловѣкъ именемъ Керъ, котрый доживъ бувъ навѣть 152 лѣтъ і его похоронено въ вестмінстерській церквѣ. Вѣнъ, кажуть, не євъ нѣчого бѣльше лиши хлѣбъ і сыръ та пивъ квасне молоко і до самої смерти не бувъ сивий.

Италіянець Люїджі Корнаро, котрый живъ 98 лѣтъ, написавъ въ девяносто роцѣ свого житї книжочку, видану въ Падовѣ 1558 р. підъ заголовкомъ Discorsi della vita sobria (Розмовы о тверезомъ житї) въ котрой такъ розповѣдає про свой способъ житї: До 30 року живъ вѣнъ якъ звичайно живуть люде, але межи 35 а 40 рокомъ ставъ гуляти і неразъ перепивавъ ся, черезъ що почавъ нездужати на жолудокъ. За порадою лѣкарївъ ставъ вѣнъ дуже мѣрно жити. На день євъ лишь пивъ фунта мяса, трохи хлѣба, жовтокъ зъ яйця і пивъ до того маленьку склянечку вина. Вѣнъ казавъ, що лѣпше не доїсти, якъ зѣсти за богато. При тѣмъ стервѣгъ ся дуже великої спеки і великої студени, дививъ ся все на то, що не сумувати, не зlostити ся і взагалѣ не піддаватись нѣjakимъ пристрастямъ, та не працювати надъ силу. Правда, що вѣнъ мoggъ вигодно жити, бо доробивъ ся бувъ значного майна, мавъ добру і любу жінку, добри дѣти і внуки. Підъ старостѣ живъ вѣнъ собѣ безжурно і уживавъ свого добра на то, щоби розвеселяти собѣ свое житї въ крузѣ добрихъ товаришівъ.

(Конець буде.)

якъ бы думать, что и ему треба щось робити, ставъ батожкомъ цвагати вовка. Вовкъ постоянъ спокойно и давъ ся дитинѣ бити, а даль обернувъ ся и утѣхъ въ лѣсъ.

— Населене Станиславова. Загальне число мешканцівъ безъ гарнizonу вносить 20.345, т. е. о 13 проц. бльше, якъ тому лѣтъ 10. Женщина було 10.683 (т. е. о 1021 бльше, якъ въ роцѣ 1880) а мужчинъ 9.662. Поступи вѣры було: 11.743 жидовъ, 5.723 латинниківъ, 2669 гр. кат. обряду, 88 Ормезъ католиківъ, 92 православныхъ, 97 аугсбургскаго и 3 гельветскаго вѣроисповѣданія.

— Населене Нѣмеччини разомъ зъ Гельголяндомъ вносить після обчислення въ дні 1 грудня 1890 р. 49.422.928 душъ. Въ р. 1885 було всего 46.855.704 душъ.

— Инфлюенца, або якъ у насъ кажуть, „смододка“, вертає зъ весою. Зъ Вѣдни доносять о численныхъ случаяхъ дивної сеї слабости. Сегорбчна инфлюенса обвивляє ся найбльше болемъ горла и колькодавною горячкою. Она виступає до того якъ пошесть, и въ многихъ домахъ запало на ню рівночасно бльше особъ. Число недужихъ по вѣденськихъ шпиталяхъ збльшає ся зъ кождымъ днемъ.

— Зъ Товмача пишуть до „Дѣла“: Будучи злучайно въ Олеші коло Товмача, мавъ я нагоду бачити тамошні читальни. Она розвиває ся дуже хороши. Що недѣль і свята множество членівъ заповняє комінату, въ которой мѣстить ся читальня. Бачивъ я тамъ часописи „Дѣло“, „Батьківщина“, „Зеркало“ и богато книжочками, переважно въ тов. „Просвѣти“. Члены радо горнутъ ся до читання. Въ другій комінатѣ, заразъ коло читальни заставъ я удачно вложенный хоръ, котрого диригентомъ єсть паробокъ, бувшій жонкѣръ. Хоръ той спѣває трудній комізіції зовсѣмъ добре. Крѣмъ церковныхъ пѣсень чутъ і свѣтскій, н. пр. „Крылець-крылець сокола дай“, „Красна зоря“, „Якъ бы мъ була я зазуля“, „А ты фу тобѣ“, и т. п. Була се для мене правдива несподѣванка, котрою я дуже врадувавъ ся. Коби такъ було и по іншихъ селяхъ!

Всѧчина.

— Нове жерело нафты добуло ся коло Баку въ Россіи надъ Каспійскимъ моремъ и вибухає струю, котра дає пять тысячъ бочокъ ролпи на день. Жерело єсть такъ обильне, що творить величезну рѣку нафты, котра все заливає. Множество людей иде оглядати то жерело, черезъ котре цѣна нафты дуже значно спала. Въ восьмидесяти рокахъ добуло ся тамъ було такожъ такъ велике жерело а нафта била зъ него двѣста стопъ въ гору и черезъ 42 днівъ давала по 150 літрівъ.

Кавяръ замѣсть мази. Забавну исторію зъ кавяромъ розказують россійской газеты зъ Красного, малого мѣстечка въ глубокій Россії. Тамъ украли були якісъ робітники колька бочковъ кавяру, котрый лише що привезено зъ Астрахану а думаючи, що то мазь, продали єи дешево, бо по одному рублеви за бочку якимусь господареви, що займає ся фірманкою. Той радъ зъ дешевої мази взявлъ ся заразъ мастити вѣзъ и виїхавъ на мѣсто. Але якъ же вонъ здивовавъ ся, коли єго вѣзъ давно не мащеній скрипівъ теперъ пісъ бльшиє, такъ що ажъ всѣ на него зглядали ся. Де хто ставъ єго навѣть розпитувати, чого єго вѣзъ такъ дуже скрипіть, а вонъ казавъ, що самъ не може зрозумѣти, чого, бо прецѣ вѣзъ помасливъ; притомъ показавъ вонъ и мазь, яку собѣ дешево роздобувъ. Знайшлисъ знатоки, що познали кавяръ и злодѣвъ арештовано.

Дотепний воякъ.

Капраль (оглядаючи гузики вояка): Чу-єшь Буликъ! кнопки мають свѣтити ся, що-бы въ пѣхъ вѣдно було человека.

Воякъ: Пане капраль, тамъ бувъ чоловѣкъ, но втѣкъ якъ пана капрала побачивъ.

Господарство, промисль и торговля.

Кайнітъ и обрнікъ.

Вѣдъ коли настало въ рѣльництвѣ поступова господарка, то господарѣ почали далеко лѣпше и огляднѣйше обходить ся зъ обрнікомъ. Гноївцѣ не дають вже марнувати ся, але спускають єи на обрнікъ, самъ обрнікъ добре утолочують, прикрываютъ єго землею, не дають єму парити ся на сонці и сушити на вѣтřѣ, та не допускають, щоби дощъ єго

сполоскувавъ. Такъ робити научили ся господарѣ зъ практики, але для чого такъ робити потреба, то показали ажъ довгій досвѣдъ. Показало ся, що обрнікъ має черезъ то найблішу силу, що въ нѣмъ єсть азотъ, котрый для ростинъ єсть найважнѣйшою поживою. Коли обрнікъ перегниває, то одна часть того азоту добуває ся зъ него яко газъ, а друга часть лучить ся зъ іншими газами въ амоніакъ, котрый дуже легко по тому познати, що бдь него ажъ въ носѣ закрутить, коли обрнікъ розкинути. Той амоніакъ выпаровує зъ обрніку вже при звичайній температурѣ. Обрнікъ, зъ котрого богато азоту вийшло, єсть вже ліхій. Одень учений господарь въ Нѣмеччинѣ зробивъ таку пробу зъ обрнікомъ: вонъ по клавѣ трохи свѣжого кбнського и овечого обрніку підъ склянну баню и по якбес часівъ розібрає штучнимъ способомъ той воздухъ, що бувъ підъ банею та переконавъ ся, що въ нѣмъ було вже на 100 частей воздуха ажъ 14 частей азоту, котрый вийшовъ зъ обрніку. Другій такожъ учений господарь зробивъ зновъ такій досвѣдъ: вонъ додавъ разъ до обрніка меленого гіпсу, а другій разъ перемішавъ обрнікъ зъ землею. Зъ обрніку, змѣшаного зъ гіпсомъ, ажъ зовсѣмъ не виходивъ а изъ змѣшаного зъ землею, выходило ще бльше, якъ зъ чистого, а то для того, що до змѣшаного зъ землею мавъ воздухъ значно лекший приступъ.

Коли отже господарь познали, що єсть способъ на то, щоби азотъ не пустити зъ обрніку, стали дальше надъ тимъ придумувати, якъ бы то ще лекше і лѣпше робити. Сирій гіпсъ трудно на мѣлкій порохъ змолоти і тогдя треба би богато за него платити; паленій гіпсъ дастъ ся вже легко на порохъ розтерти, але єсть нова недогода. Паленій гіпсъ втягає въ себе дуже скоро воду, не дасъ ся добре розмішати і збиває ся въ грудки, котрій вѣдь такъ можуть цѣлыми роками лежати на полу безъ хосна.

Найлѣпшій до того показавъ ся кайнітъ (такій камѣнь, солонець, котрый у насъ добувають въ Калуші). Коли меленого кайніту посыпали на вохкій обрнікъ, то вонъ розплыває ся дуже скоро і черезъ то втягає въ себе амоніакъ а зъ нимъ і азотъ. Проба показала, що три четверти фунта кайніту втягають въ себе 100 частей азоту зъ обрніку, котрый дають на день двѣ великихъ штуки худоби (або 20 овець), ажъ 94 частей, а гіпсу треба на то цѣлій функтъ. Лишь треба знати, якъ зъ кайнітомъ обходить ся. Коли зъ підъ худоби викине ся гній, тогдя треба добре потовченімъ кайнітомъ посыпувати землю разъ коло разу, а вѣдакъ ажъ стелити солому підъ худобу. Такъ само треба посыпали і обрнікъ добре потолочений доти, доки ажъ зовсѣмъ не буде чути зъ него амоніаку. Дехто каже, що кайнітъ пікодить худобѣ на ратицѣ і копыта, але то не правда.

Дальши проби показали, що поле гноєне підъ бураки обрнікомъ, перемішанымъ зъ кайнітомъ, дало о 30 сотнаровъ бураковъ бльше, якъ то, що було згноєне обрнікомъ, перемішанымъ зъ гіпсомъ. Мимоходомъ мусимо тутъ ще сказати, що въ найновѣйшихъ часахъ стали робити проби зъ торфомъ, чи нимъ не можна би задержувати азотъ въ обрніку, але тутъ проби ще не доведено до кінця.

Торгъ вѣденський. На вчерашній торгъ пригнали до Вѣдня 3104 штуки рогатої худоби, зъ тихъ 214 штуки галицькихъ выпасовихъ а 48 худихъ; буковинськихъ 42 штуки выпасовій. Торгъ бувъ слабий а при кбнці наявѣтъ млавий. За галицькій і буковинській найлѣпшій волы выпасовій плачено 52 до 56 злр., за корови 24 до 30 зл. живої ваги. За худи плачено на штуку 15 до 107.

Послѣдній вѣсти.

До „Polit. Corr.“ доносять зъ Петербурга, що генералъ Гурко, під часъ свого побуту тамже, стававъ ся випросити у царя зменшеннє а взглядно змѣненіе кары, на яку засуджено Бартенєва.

Софійска рада міністрівъ ухвалила вдо-вици по Белчову дожизненню пенсію 9000 ле-вбвъ (4500 зл.). Префектъ поліції оповѣстивъ, що той, хто би допомогъ зловити убійника дѣстане 20.000 левбвъ нагороды. Начовицъ принялъ теку міністра фінансівъ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Софія 1 цвѣтня. Вѣсть бѣлградскаго „Одека“, будьто бы въ Видинѣ вибухла воро-хобня і жителѣ поубивали урядниковъ, та що туды видало войско для усмиріення ворохобнї, єсть неправдива. Дуже добре вражѣне зробило тутъ, що султанъ надіславъ Стамболову гра-туляційну телеграму.

Атини 1 цвѣтня. При оногданыхъ вы-борахъ до тѣла законодавчого здергали ся всѣ христіяне вѣдь выбору. Кажуть, що губерна-торомъ Крети буде незадовго іменованій христіянинъ.

Чікаро 1 цвѣтня. Инфлюенца ширить ся тутъ яко пошесть. Вчера умерло зновъ 300 людій. Доси не похоронено ще 600 помершихъ.

Вашингтонъ 1 цвѣтня. Италіянській по-соль зажадавъ вѣдь тутешнаго правительства видання свого увѣрительного письма.

Парижъ 1 цвѣтня. Конгресь робітниківъ гірничихъ, выбравъ Пікарда генеральнимъ секретаремъ, а Бірта скарбникомъ. Біртъ вы-голосивъ привѣтну бесѣду. Вонъ сказавъ, що задачею конгресу буде розважити, чи для змен-шення часу працї потреба буде ухвалити за-гальну змову. Закимъ однакожъ така змова буде ухвалена, треба буде зважити, чи всѣ на-ю згодять ся і пѣхто не вѣстути вѣдь не.

Поїзды залѣзничній.

Посля годинника львівського. (Одъ 1 жовтня 1890).

До Львова приходять:	Повѣдн. поїздній або кур.	Повѣдн. особымъ	Повѣдн. мѣшанинъ
Зъ Krakova	4 03	9·28	8·50
Зъ Підволочиськъ	2·20	7·30	3·15
Зъ Підволочиськъ на Під- замче	2·08	7·01	2·38
Зъ Сухи, Хирова, Стрия, Гусятини и Станіславова .		8·30	
Зъ Будашпту, Мункача, Лавочного, Стружа, Хи- рова, Стрия, Гусятини и Станіславова		12·08	
Зъ Сучавы, Черновець, і Станіславова		6·53	
Зъ Букаренту, Яссь, Чер- новець, Гусятини и Стан.	2·-		
Зъ Букаренту, Яссь, Чер- новець, Гусятини и Стан.	8·-		5·41
Зъ Белзца (Томашева) . .			10·17
Зъ Белзца (лишь у вторки и пятницѣ)			10·05
Зо Львова виходять:			
До Krakova	2·28	8·30	4·20
До Підволочиськъ	4·11	9·50	10·35
До Підволочиськъ на Під- замче	4·22	10·15	
До Стрия, Хирова, Стружа, Лавочного, Мункача, Бу- дапешту, Станіславова і Гусятини		5·55	
До Стрия, Хирова і Сухи		10·20	
До Стрия, Хирова, Сухи, Лавочного, Мункача, Бу- дапешту, Станіславова і Гусятини		8·45	
До Станіславова, Черно- вець, Яссь, Букаренту і Гусятини		9·16	
До Станіславова, Черно- вець, Яссь в Букаренту .		4·30	
До Станіславова, Гусятини, Черновець і Сучавы . . .		10·16	
До Белзца (Томашева) . .			8·03
" " " " "			2·29
" " " " "			4·43

Примѣтка: Години підчеркненій лінікою означають часъ нічній бдь год. в вечерь до год. 5 мін. 59 рано.

Одеїчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

АПТЕКА ПОДЪ „СРЪБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручает:

Сиропъ зѣляно-слодовый Др. Зебургера, знамените и выпробоване средство противъ всякихъ слабостей грудей и горянки. Уживае ся що три години для дослыхъ по ложцѣ одѣ кавы. — Цѣна бутельки 50 кр.

Кубинъ, Брихъ и Корженевовскій у Львовѣ,

Фабрика щедровъ кафлевыхъ

бдзначенна на выставахъ краевыхъ.
Контора замовленъ и выставка
улиця Лукасинського, ч. 6. (площадь
Castrum).

Поручають власнії выробы отгнестривали, шамотові

шкіць, комінки и кухнѣ кафлеві
въ гладкихъ або вѣбрцевихъ кафлевъ,
въ барвѣ бѣлой, майоликовї, шамотовї,
перловой, брунатай або зеленої.

Шкіць кафлеві до переносенія,
складаній въ двохъ частей, котрій можна кождої хвилиї
самому перенести и довольно мѣсцемъ установити.

Ефектовій украсенія огородовій до украсенія кльомбовъ и алеи огородовихъ якъ и намітниківъ. Приукрасенія или орнаментики терракотовій до будовлъ після рисунковъ.

Выробы наші робають ся щѣлкомъ выробами за-
граничнимъ, понеже працюючи черезъ колекціють
лѣтъ въ перворяднихъ фабрикахъ заграницінхъ, набу-
лисѧ всестороннії практики въ тѣмъ заводѣ.

Робить ся такожъ всякий направи.
Ласкав замовленя мѣсцеві и въ провінції въ конуне ся на
старанніїше и тревало, по цѣнахъ найумѣркованьш ихъ.

COGNAC кураційный

правдивый французскій

перворядной фирмѣ Ришеръ по цѣнѣ 3.50
до 7 зр. за фляшку — высылае за послѣплатою

Льєопольдъ Лѣтынській,
Львовъ, ул. Валова 14.

Мешканецъ Львова!

можуть хбснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ
проф. Соксельета

МОЛОКО

Стерилизоване

посля методы того професора, есть найлѣпшиимъ зѣ шту-
чныхъ кормовъ для немовлять и заступае щѣлкомъ кормъ
грудный.

Дѣти, скормленій тымъ молокомъ не слабують на жадній слабости жолудковій або кишковій и въ загалѣ не поддлгають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленія 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко контие именіе два разы только.

Проспекта и поясненія даромъ. Замовленя приймає

Контора Льєопольда Литинського,
у Львовѣ, при улицѣ Валової ч. 14 (побѣчної Центральної Каварнѣ).

Ещіable.

Найбольше Товариство асекураційне на свѣтѣ, концессіоноване
въ Австріи 11 паздерника 1882 р.

Резерва для убезпечень въ Австріи мусить бути въ Австрії складана, а кромъ того служить на покрѣтье убезпечень палати Товариства у Вѣдни (Stockner Eisenplatz), вартости 2 міліоновъ.

Генеральна агенція для Галичини и Буковини у Львовѣ ул. Валова ч. 3.

Найбольше	Найпевнѣйше	Найкористнѣйше
Стан убезпеки въ конецмѣр. 1889 1577,541.665 злр. Новий интереса въ року 1889 438.160.250 злр.	Майно власне въ конецмѣр. 1889 267,875.722 міліоновъ злр.	Резерва взысковъ, въ котрой мають удѣль обезпечени злр. 56,802.685

Билянсь за р. 1890 єще не замкнений, взростъ цѣлого Товариства въ томъ року бувъ дуже знатний.

Всякій комбинації убезпечень на житъ.

Надзвичайний корысти.

Всякого рода

ВИНА

Лѣчничій

достати можна кожного часу
въ конторѣ

Льєопольда Лѣтынського
у Львовѣ, при улицѣ Валової ч. 14.

Во всѣхъ округахъ и провин-
ціяхъ пошукуне ся за стальнѣ
вынагородженемъ або за високою
провизією

АГЕНТОВЪ

для фабрики сукна и мужескої
конфекції Домъ Вызову: „побѣ
Опавою“ въ Торгові.

Повній урядження церковній
по дешевої цѣнѣ уставляю,
а именно:

иконастасы, болтари, нивоты, болтари
процесіональны, такожъ всякий укра-
шенія церковній и правдиво золоченій.
На жаданье высылаю пляны.

Чернавскій,
рѣзбаръ у Львовѣ, ул. Сикстуска
ч. 2.

Кефиръ.

Зѣ кавказкихъ грибковъ не-
здрѣнане средство диететич-
не, вырабляе фабрика вы-
робовъ гигієнично - диете-
тическихъ Льєопольда
Литинського у Львовѣ
и высылае щоденно свѣжій,
на провінцію въ певныхъ
означеныхъ одступахъ часу,
числячи якъ найданьше за
опакованье.

Кефиръ есть найлѣпшиимъ
зѣ истинуочыхъ средство од-
живничихъ, а въ недугахъ жо-
лудка найрадикальнѣйшимъ
лѣкомъ. Цѣна фляшки 15 к.,
зѣ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика Льєополь-
да Литинського, Пекарска
21, або контора Л. Литинсь-
кого при ул. Валової, ч. 14.

БРОНИСЛАВЪ ВІТКЕВИЧЪ

аптикарь у Львовѣ (улиця Жолкевска, побѣчно рампи)
поручает:

„Регуляторъ“

Въ нестравности, нежитахъ жолудка, жолтачѣ и
гемороїдахъ лѣкъ найпевнѣйш и не зроннаній. Роз-
пускае фльегму, регулює и побуджує травленье, гоить
раны жолудка, зтягає соки нездоровї, справяє лагодній
бхдбдъ и дає добрий апетитъ.

Цѣна пуделка вразъ зѣ способомъ ужитя 35 кр. в.а.

Подяка.

Вп. Брониславъ Віткевичъ аптикарь у Львовѣ.

Честный пане Аптикарю!

Одъ бльше якъ 10 лѣтъ терпѣла я на нежить
жолудковъ и мимо радъ многихъ лѣкарївъ, мимо що
року 6дбуванихъ курадцій купелевыхъ, приписаныхъ ді-
стъ ослабляючихъ цѣлый організмъ, перестала я вѣри-
ти въ вилѣченіе мое зѣ тої нещастной болѣзни, котра
для мене тымъ тяжшо була, що я, маючи родину, чу-
ла ся дуже нещастною. Выхитавши въ анонсахъ „Ка-
лендаря здоровля“ о ржніхъ оригінальныхъ сред-
ствахъ въ Вашої аптикації находячихъ ся, просила я о
присланьї менѣ Вашого лѣку „Регуляторъ“. Вже по
кольку дніхъ учула я велике улегченіе. Тисненіе підъ
грудими, котре до зомління допроваджувало, постійно
устало. До тиждня могла я вже ѓсти стравы, якихъ
бдъ колька лѣтъ не употребляла.

Тожъ желаю Вамъ Пане, аби всѣ бажаючі найти
улегшеніе въ ихъ терпніяхъ такъ були задоволенії зѣ
ужитя Вашихъ средствъ, якъ я, и такою-же вдячностю
були перенятій для Васъ якъ я, а тогды труды Ваші
для допоможенія терпнії людскості не сповзнутъ на
ничимъ.

Зъ поважаньемъ
Сянокъ 1 липця 1890. Ядвиг'я Келлеръ,
вдова по официалисту приватибмъ.

Нервотонъ.

Средство домове помочне у многихъ боляхъ, рев-
матизмахъ, ломаняхъ, исхіюсі и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Подяка.

Добротвръ, 13 марта 1890.

Вп. Брониславъ Віткевичъ, аптикарь, Львовъ-Подзамче.
Передъ колькома лѣтами черезъ апоплексію утра-
тивши я силу въ правой руцѣ, що тымъ тяжше мі доткнуло,
що зѣ причини того мусївъ я покинути выгбдне мѣсце
яко офиціялиста приватный и зоставати зѣ мою роди-
ною безъ найменшої помочи.

Въ моихъ терпніяхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ
средствъ, які менѣ только раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшій часъ „Нервотону“
препоручуваного въ анонсахъ „Календаря здоровя Лео-
польда Литинського“, доказало чуда! Ото тепер рушаю
рукю якъ давніше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ
чудеснымъ средствомъ стали вы найбльшимъ добродѣмъ
терпніихъ людей.

Антоній Новаковскій.